



ที่ ศธ ๐๗๐๗๑/ ๖๑๕

สำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดภูเก็ต

ถนนดำรง ภูเก็ต ๘๓๐๐๐

๖๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การออกหลักฐานการศึกษาในการประเมินเทียบระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง การเทียบระดับการศึกษา จำนวน ๑ ชุด
ด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องการออกวุฒิการศึกษา จำนวน ๑ ชุด
ให้แก่ผู้เรียนซึ่งจบการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบการศึกษานอกระบบ
โดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ

พร้อมหนังสือฉบับนี้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดภูเก็ต ขอส่งสำเนาหนังสือกรม
ส่งเสริมการเรียนรู้ ที่ ศธ ๐๗๐๑๕/๓๗๖๑ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เรื่อง การออกหลักฐานการศึกษาในการ
ประเมินเทียบระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สถานศึกษารับทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางมนฑาทิพย์ เสวยงคะ)

ผู้อำนวยการ สำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดภูเก็ต

งานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ

โทร. ๐ ๗๖๒๒ ๑๘๐๑

โทรสาร ๐ ๗๖๒๒ ๓๓๐๘

“เรียนดี มีความสุข”



๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การออกหลักฐานการศึกษาในการประเมินเทียบระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดทุกแห่ง/กรุงเทพมหานคร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง การเทียบระดับการศึกษา จำนวน ๑ ฉบับ
ด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การออกวุฒิการศึกษา จำนวน ๑ ฉบับ
ให้แก่ผู้เรียนซึ่งจบการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบการศึกษานอกระบบ
โดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ

ด้วย กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้ดำเนินงานโครงการการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงบุคคลที่มีความเป็นเลิศทางปัญญาเข้ารับการทดสอบและประเมิน เพื่อให้ได้รับวุฒิการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้จะสำเร็จการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ ๒ เงื่อนไข ได้แก่ สอบผ่านครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และจำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนด และเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาวิชาการและมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็น “ผ่าน” โดยได้กำหนดศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต ให้ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๗๗ แห่งทั่วประเทศ และได้ดำเนินการจัดสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๖ - ๒๗ เมษายน ๒๕๖๘ และประกาศผลสอบ เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ผลการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ ๑ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่ามีผู้สอบบางรายอายุยังไม่พ้นเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ แต่สอบผ่านครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และจำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนด จึงมีข้อสงสัยว่าสถานศึกษาจะสามารถออกหลักฐานการศึกษาให้แก่ผู้เกณฑ์การทดสอบที่มีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ แต่สอบผ่านครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ฯ ได้หรือไม่

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ พิจารณาสาระสำคัญตามหนังสือที่ ศธ ๐๒๑๐.๑๑๘/๓๒๗๑ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ เรื่อง ขอรื้อการอนุมัติวุฒิการศึกษาของเด็กนอกระบบโรงเรียน โดยสำนักงาน กศน. ได้หารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับการอนุมัติวุฒิการศึกษาของเด็กนอกระบบโรงเรียน กรณีที่ผู้เรียนเพิ่งจบการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบการศึกษานอกระบบ โดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้หรือไม่

คณะกรรมการ ...

“เรียนดี มีความสุข”

คณะกรรมการการศึกษา (คณะที่ ๘) ซึ่งมีการตอบข้อหารือของสำนักงาน กศน. เรื่องเสร็จที่ ๙๐๘/๒๕๖๕ โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงาน กศน.) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว โดยให้ความเห็นว่า สำนักงาน กศน. สามารถออกวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้เรียนซึ่งจบการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบการศึกษานอกระบบโดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้ โดยเห็นว่า มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับนิยามคำว่า "การศึกษาภาคบังคับ" และ "เด็ก" ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน จากบทบัญญัติตามกฎหมายทั้งสองฉบับ แสดงให้เห็นว่ากฎหมายมีเจตนารมณ์เพื่อให้เด็กได้รับการศึกษาภาคบังคับหรือการศึกษาระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างทั่วถึง ส่งผลให้เด็กซึ่งมีอายุอยู่ในเกณฑ์เข้ารับการศึกษภาคบังคับอาจจบการศึกษาภาคบังคับก่อนอายุย่างเข้าปีที่สิบหกได้ ประกอบกับเมื่อผู้เรียนในหลักสูตรการศึกษาใดจบการศึกษาตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดสำหรับหลักสูตรนั้นแล้ว ย่อมมีสิทธิได้รับเอกสารหลักฐานการศึกษาหรือวุฒิการศึกษาจากสถานศึกษาที่ตนจบการศึกษาได้ด้วยเหตุนี้ กรณีตามปัญหาที่หารือมา หากผู้เรียนผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษานอกระบบที่ได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับตามมาตรฐานที่สำนักงาน กศน. กำหนดไว้แล้ว สำนักงาน กศน. ย่อมสามารถออกวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้เรียนซึ่งจบการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบการศึกษานอกระบบโดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงเห็นว่าสถานการณ์ดังกล่าวมีผลการดำเนินงานที่ใกล้เคียงกัน เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาตามข้อเท็จจริงสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งผู้จบการศึกษาย่อมมีสิทธิได้รับเอกสารหลักฐานการศึกษาหรือวุฒิการศึกษาจากสถานศึกษาที่ตนจบตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาดังกล่าวข้างต้น หากมีผู้สอบบางรายอายุยังไม่พ้นเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับแต่สอบผ่านครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และจำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนดและเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาวิชาการ โดยมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็น "ผ่าน" แล้วให้สถานศึกษาสามารถออกหลักฐานการจบศึกษาให้ได้ โดยเป็นไปตามอำนาจที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนากร ดอนเหนือ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้

กลุ่มพัฒนาระบบการทดสอบ

งานทดสอบเทียบระดับการศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๑๓๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nfetesting@dole.go.th

“เรียนดี มีความสุข”



ประกาศกรมส่งเสริมการเรียนรู้
เรื่อง การเทียบระดับการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชน โดยการกำหนดให้มีระบบเทียบระดับการศึกษา เทียบเคียง หรือเทียบโอน ผลการเรียนรู้เพื่อประโยชน์ในการรับรองวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของบุคคล เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน และสอดคล้องตรงตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ นั้น

เพื่อให้การเทียบระดับการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ (๖) (๗) มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้ กำหนดให้

“การสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การทดสอบและประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบุคคลที่ขอสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามตัวชี้วัดที่กำหนด ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

“ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต” หมายความว่า ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ ระดับอำเภอ/เขต ซึ่งทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ข้อ ๒ การสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ บุคคลที่มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงบุคคลที่มีความเป็นเลิศทางปัญญา เข้ารับการทดสอบและประเมิน เพื่อให้ได้รับวุฒิการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำหนดให้ผู้สำเร็จ การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยผ่านการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานมีศักดิ์และสิทธิ์เช่นเดียวกับ ผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่ง ประกาศให้ใช้ หรือรับรอง

ข้อ ๓ การดำเนินการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ร่วมกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือหน่วยงานอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้ จัดทำตัวชี้วัด ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมิน เพื่อกำหนดกรอบจัดทำเครื่องมือสำหรับ การทดสอบในการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือหน่วยงานอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้ ออกแบบและจัดทำเครื่องมือสำหรับการทดสอบในการสอบเทียบวัดระดับ ความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้กรมส่งเสริม...

ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ออกแบบและจัดทำเครื่องมือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

ข้อ ๔ ให้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต ดำเนินการทดสอบและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประกาศ หลักเกณฑ์ และคู่มือการดำเนินงาน การเทียบระดับการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๕ การสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้พิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้สมัครสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) เป็นประชาชนทั่วไป ซึ่งอยู่ในกลุ่มที่พื้นที่เกณฑ์การศึกษาภาคบังคับแต่ยังอยู่ในวัยเรียน หรือผู้ซึ่งพ้นวัยที่จะศึกษาในสถานศึกษา

ในกรณีเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับและรวมถึงผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ จะเข้ารับการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองตามกฎหมาย และให้ถือว่าผู้ปกครองดังกล่าวได้ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับแล้ว

(๓) มีวุฒิการศึกษาในระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าระดับที่ประสงค์จะขอสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานหนึ่งระดับ ยกเว้นการขอสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา

ข้อ ๖ การสมัครสอบเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลา ตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

ข้อ ๗ การพ้นสภาพผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปตามกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับที่สมัครสอบ

(๒) ลาออก

(๓) ถึงแก่กรรม

(๔) ใช้หลักฐานหรือเอกสารอันเป็นเท็จในการสมัครเข้าสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๕) กรณีอื่นตามที่อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

ข้อ ๘ ผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประสงค์ลาออก ให้อื่นคำร้องต่อศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต และให้ผู้ปกครองตามกฎหมายเป็นผู้รับรองการลาออก เว้นแต่เป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะ

ข้อ ๙ ผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องผ่านเกณฑ์การทดสอบครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประกาศ หลักเกณฑ์ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเทียบระดับการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด จึงจะถือว่าสำเร็จการศึกษา

ผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่สามารถเข้ารับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แต่สามารถขอรับผลการทดสอบในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ผ่านไปสะสมเพื่อประโยชน์ในการรับรองคุณวุฒิ หรือเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ หรือนำไปเทียบโอนผลการเรียนในระดับเดียวกันได้

ข้อ ๑๐ ให้ใช้ตัวเลข...

ข้อ ๑๐ ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการทดสอบในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละตามเกณฑ์
ดังต่อไปนี้

ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ระดับผลการทดสอบ ๔.๐ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม
ร้อยละ ๗๕ - ๗๙ ระดับผลการทดสอบ ๓.๕ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๔ ระดับผลการทดสอบ ๓.๐ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดี
ร้อยละ ๖๕ - ๖๙ ระดับผลการทดสอบ ๒.๕ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี
ร้อยละ ๖๐ - ๖๔ ระดับผลการทดสอบ ๒.๐ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
ร้อยละ ๕๕ - ๕๙ ระดับผลการทดสอบ ๑.๕ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์พอใช้
ร้อยละ ๕๐ - ๕๔ ระดับผลการทดสอบ ๑.๐ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ร้อยละ ๐ - ๔๙ ระดับผลการทดสอบ ๐ หมายถึง ผลการทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์ (ไม่ผ่าน)

ในการคำนวณค่าระดับผลการทดสอบเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มี
ผลการทดสอบผ่านตั้งแต่ระดับผลการทดสอบ ๑.๐ ขึ้นไป

ข้อ ๑๑ การดำเนินการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ศูนย์ส่งเสริม
การเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต และผู้เข้าสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานปฏิบัติตามระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติของผู้เข้าสอบ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรณีผู้เข้าสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทำการทุจริตในกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ใด ให้ถือว่าผู้เข้าสอบไม่ผ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้นั้น โดยเว้นระยะเวลาการลงทะเบียนสอบ
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ไปหนึ่งครั้ง หากพบกระทำการทุจริตอีก จะตัดสิทธิ์การสอบและพ้นสภาพผู้สอบเทียบ
วัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๑๒ เมื่อผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบผลการทดสอบและ
ประสงค์จะปรับค่าระดับผลการทดสอบเฉลี่ยสะสมให้สูงขึ้น ให้ลงทะเบียนและเข้าสอบเทียบซ้ำภายในระยะเวลา
ก่อนการอนุมัติการจบระดับการศึกษา โดยให้ใช้ผลการทดสอบครั้งที่ได้ระดับผลการทดสอบสูงสุดมาคำนวณ

ข้อ ๑๓ การคิดค่าระดับผลการทดสอบเฉลี่ยสะสมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอบเทียบซ้ำ
ให้นับจำนวนหน่วยกิตเป็นตัวหารเพียงครั้งเดียว

ข้อ ๑๔ ผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถเทียบโอนผลการทดสอบ
จากศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขตหนึ่งไปยังอีกศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขตหนึ่ง
และให้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขตที่รับเข้าสามารถรับโอนผลการทดสอบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้

ข้อ ๑๕ ผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการทดสอบผ่านเกณฑ์
การตัดสินได้ครบถ้วนตามตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนด ต้องเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนา
วิชาการ เพื่อเข้ารับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อ ๑๖ การตัดสินผลการทดสอบให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ตัดสินผลการทดสอบเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้

(๒) กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีระดับผลการทดสอบตั้งแต่ระดับผลการทดสอบ ๑.๐ ขึ้นไป
ถือว่าประเมินผ่านและให้นับจำนวนหน่วยกิตของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นจำนวนหน่วยกิตสะสม กรณีที่มีการ
สอบเทียบซ้ำให้ดำเนินการ ตามข้อ ๑๔

ข้อ ๑๗ การสำเร็จ...

ข้อ ๑๗ การสำเร็จการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) สอบผ่านครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และจำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนด

(๒) เข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาวิชาการ และมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็น “ผ่าน”

ข้อ ๑๘ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต ต้องจัดให้มีเอกสาร ดังต่อไปนี้

(๑) หลักฐานการศึกษาควบคุมและบังคับแบบ ประกอบด้วย

(๑.๑) ระเบียบแสดงผลการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๑.๒) ประกาศนียบัตร

(๑.๓) แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดแนบท้ายประกาศนี้

(๒) หลักฐานการศึกษาที่ไม่บังคับแบบ เป็นไปตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้และศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต กำหนด

ข้อ ๑๙ ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด หรือสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำกรุงเทพมหานคร กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และกำหนดหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาดำเนินการการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ได้มาตรฐาน มีความสุจริต โปร่งใส และเป็นธรรม

ข้อ ๒๐ ให้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต เรียกเก็บเงินค่าขึ้นทะเบียน ค่าธรรมเนียมการสอบ และค่าธรรมเนียมการเทียบโอนผลการทดสอบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามหลักเกณฑ์ที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด และให้เป็นเงินรายได้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินรายได้สถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๒๑ ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้เป็นหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และประสานงานการดำเนินงานการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๒๒ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้ รักษาการให้เป็นไปตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ หลักเกณฑ์ รวมทั้งการตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ และให้ถือคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้เป็นที่สุด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายธนาคาร คอนเหวือ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การออกวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้เรียนซึ่งจบการศึกษาภาคบังคับ
ในรูปแบบการศึกษานอกระบบโดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษา
ภาคบังคับ

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๑๐.๑๑๘/๓๒๗๑ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก ต้องเข้าเรียนในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับ แต่มีเด็กจำนวนมากที่ไม่ได้เข้าเรียนในระบบการศึกษาภาคบังคับ เนื่องจากเป็นผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา หรือเป็นเด็กปกติที่ออกจากโรงเรียนกลางคันในขณะที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี หรือ ๑๕ ปีบริบูรณ์ (อายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ) โดยมาเรียนนอกระบบในรูปแบบของการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยของสำนักงาน กศน. ซึ่งมีหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีกำหนดระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตรแต่ละระดับ ระดับละ ๒ ปี โดยสำนักงาน กศน. มีข้อเท็จจริงดังนี้

กรณีที่หนึ่ง กรณีที่เด็กมีอายุอยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับตามกฎหมายที่จะต้องเข้าเรียนในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับ แต่มีเหตุจำเป็นทำให้ไม่สามารถเรียนในสถานศึกษาในระบบโรงเรียนได้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงได้ส่งตัวให้มาเรียนกับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. โดยสามารถนำผลการเรียนมาเทียบโอนและเรียนเพิ่มเติมจนจบหลักสูตร ตามหนังสือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๑๗๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การศึกษาของเด็กที่อยู่นอกโรงเรียนแต่อายุไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ และหนังสือสำนักงาน กศน. ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/๕๗๑๙ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ เรื่อง การรับนักเรียนในระบบเข้าศึกษาในสถานศึกษา กศน.) ดังนั้น ผู้เรียนจึงอาจเรียนจบการศึกษาภาคบังคับก่อนอายุ ๑๕ ปี

กรณีที่สอง กรณีที่ผู้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับมาแล้วและมาเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของ กศน. และสามารถจบการศึกษาได้เร็วกว่าเพื่อนรุ่นเดียวกัน

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว สำนักงาน กศน. จึงขอหารือว่า หากเด็กหรือผู้เรียนจบการศึกษา ก่อนการเรียนภาคปกติ หรือจบการศึกษาก่อนเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ (ก่อนอายุ ๑๕ ปี) และต้องการนำวุฒิการศึกษาจากสำนักงาน กศน. ไปศึกษาต่อในระดับอื่นที่เหนือขึ้นไป หรือใช้ประกอบการยื่นสมัครในสถานประกอบการ แต่เนื่องจากอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ สำนักงาน กศน. สามารถออกวุฒิการศึกษาให้ได้หรือไม่ หากสำนักงาน กศน. ออกวุฒิการศึกษาให้จะเป็นการขัดต่อหลักกฎหมายหรือเจตนารมณ์ของกฎหมายหรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการการศึกษา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน กศน. โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงาน กศน.) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า สำนักงาน กศน. ประสงค์จะขอหารือเฉพาะประเด็นปัญหาตามกรณีหนึ่งที่เพียงประเด็นเดียว กล่าวคือ สำนักงาน กศน. สามารถออกวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้เรียนซึ่งจบการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบการศึกษานอกระบบโดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้หรือไม่ โดยเห็นว่า มาตรา ๑๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับนิยามคำว่า "การศึกษาภาคบังคับ" และ "เด็ก" ตามมาตรา ๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง^๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน จากบทบัญญัติตามกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ากฎหมายมีเจตนารมณ์เพื่อให้เด็กได้รับการศึกษาภาคบังคับหรือการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างทั่วถึง โดยมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และนิยามคำว่า "เด็ก" ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับฯ ได้บัญญัติให้เด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหกเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับในสถานศึกษา เว้นแต่ในกรณีที่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับแล้ว ส่งผลให้เด็กซึ่งมีอายุอยู่ในเกณฑ์เข้ารับการศึกษาคะบังคับอาจจบการศึกษาภาคบังคับก่อนอายุย่างเข้าปีที่สิบหกได้ ประกอบกับเมื่อผู้เรียนในหลักสูตรการศึกษาโดยจบการศึกษาตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดสำหรับหลักสูตรนั้นแล้ว ย่อมมีสิทธิได้รับเอกสารหลักฐานการศึกษาหรือวุฒิการศึกษาจากสถานศึกษาที่ตนจบการศึกษา ด้วยเหตุนี้ กรณีตามปัญหาที่หารือมา หากผู้เรียนผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษานอกระบบที่ได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ตามมาตรฐานที่สำนักงาน กศน. กำหนดไว้แล้ว สำนักงาน กศน. ย่อมสามารถออกวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้เรียนซึ่งจบการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบการศึกษานอกระบบโดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้



(นายปรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
กรกฎาคม ๒๕๖๕

“มาตรา ๑๗ ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษาภาคบังคับ” หมายความว่า การศึกษาชั้นปีที่หนึ่งถึงชั้นปีที่เก้าของการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

ฯลฯ

ฯลฯ

“เด็ก” หมายความว่า เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่เด็กที่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับแล้ว

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๖ ให้ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา

ฯลฯ

ฯลฯ